

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע" ראש הישיבה

ליצור שינוי? אברהם לא שאל את השאלות הללו, אלא עשה את תפקידו בעקביות. הקב"ה אומר: אחרי שאתה עושה את שלך בדרך הטבע - יבוא השלב של הנס. מעשיו של אברהם הם התשתית למתן תורה על ידי משה רבינו. כך גם היום. אל לנו לחשוב: מה זה משפיע? כמה אנשים אני פוגש ב"פנים אל פנים"? איך זה ישנה את התמונה הכללית? אנו צריכים להתמקד בעשייה. לפגוש אנשים, ליצור קשר משמעותי ועמוק, לחשוף את היופי והעוצמה שיש בכל אדם מישראל - את הקשר למסורת, את האהבה לארץ ולמשפחה - זהו תפקידנו, בתוך מגבלות הטבע. זו הדרך שמתוכה יבוא הגילוי האלוהי הגדול של הגאולה השלמה.

אנו חיים מצד אחד בתוך נס, ומצד שני בתוך מלחמת תרבות קשה. הקב"ה עוטר את התקופה הגדולה בתוך לבושים של בעיות וקשיים. לצערנו, הצבא הפך לנושא הדגל של מלחמת התרבות. במקום להילחם, מתעסקים בהנפת הדגל של שילוב נשים בצבא ושאר ערכים תרבותיים פוסט מודרניים, שאינם קשורים ללחימה.

אמנם, הצבא כבר באמת לא צריך כמעט להילחם. מלאכתנו נעשית בידי אחרים. אין לנו אויבים מסביב שמאיימים עלינו, ואפילו אירן כבר שקועה בבוץ של עצמה ואינה פנויה לאיים עלינו. אז איך יזכרו שיש צבא ויש רמטכ"ל? מחפשים במה להתעסק ומשלבים נשים בכל מיני יחידות מובן, שאם הצבא היה צריך להילחם באמת - לא היו מכניסים נשים ליחידות לוחמות. באזוני שמעתי קצין בכיר האומר שצה"ל לא יכניס נשים למקומות שבהם עלולים להיפגש עם האויב בקרב. אך כיון שצה"ל כבר לא נלחם מול אויבים - אפשר להכניס חיילות לטנקים. אנחנו ממשיכים לשרת בצבא, משום שאיננו יודעים מה יהיו ההתפתחויות, ויתכן שצה"ל יעמוד שוב בפני מלחמות. אך כרגע, משחקים בצבא, ולכן הצבא נושא את הדגל של מלחמת התרבות. אין ספק, שברגע אחד כל המלחמה הזו תתנדף, אם רק אנו נעשה את מה שאנו צריכים לעשות. אנו נלך את הצעדים הקטנים שאנו נדרשים ללכת - והכל יתיישר מעצמו וילך לכיוונים חיוביים וטובים.

אנו צריכים ללכת בדרכם של האבות, שעשו את מעשיהם בדרך הטבע, ובעקבות כך יבואו הדברים הגדולים, הנס האדיר שנראה אותו בעינינו. אנו מייחלים ליום שבו יחזור עם ישראל לתרבותו המקורית, שתתן לנו עוצמות תרבותיות, ו"ימי צאתך מארץ מצרים ארְאנו נפְּלאות" (מיכה ז', ט"ו), בהתאחדות הנס והטבע בע"ה, לגאולה השלמה.

מתוך השיעור שהועבר ב-כ"ג טבת ה'תשע"ח. השיעור המלא נמצא באתר הישיבה

בתחילת הפרשה נאמר (שמות ו', א'-ב'): "וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה' . וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֶ-ל שְׁדֵי הַשָּׁמַי ה' לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם".

אל האבות הקדושים התגלה הקב"ה בשם "א-ל ש-די", ואל משה בשם הו"ה.

מהי משמעות ההבדל בין הנהגת האבות להנהגת משה רבינו? "ש-די - שאמר לעולמו די" (חגיגה, י"ב ע"א). זהו ביטוי להנהגת הטבע, המוגבלת. האבות הקדושים גילו את קדושת ה' בטבע, במציאות המעשית. אברהם אבינו הגיע אל האמונה מתוך התבוננות בטבע.

דרך זו היא הכנה לגילוי של משה רבינו, שנותן את התורה ורואה את האלוקות באספקלריא מאירה ובאופן ניסי.

הנס והטבע נראים לנו, לכאורה, כשני דברים הסותרים זה את זה. חוקי הטבע מוכתבים מראש, קבועים ולא משתנים. הנס הוא דבר מיוחד, חריגה מגדר הטבע. בדרך כלל הטבע שולט, ולפעמים יש חריגה מהטבע וקורים ניסים.

הבנה זו גורמת הפרעות לאדם. מדוע? על פי תפיסה זו נדמה כאילו הטבע פועל מעצמו, קבוע מראש, בעל עצמאות ואוטונומיה. הבריאה מלמדת על חוקי הטבע, והנס הוא גילוי של אלוקות. זו תפיסה מוטעית. הטבע עצמו הוא גילוי של אלוקות, של נס. כשמבינים שהטבע והנס הם מציאות אחת, מבינים כיצד הנס מלמד על הטבע. בצורה כזו רואה האדם אלוקות בכל דבר, בחוקי הטבע ובבריאה כולה. נצטוונו להזכיר בכל יום את יציאת מצרים, משום שהניסים הגדולים מלמדים אותנו כיצד להתבונן על הטבע, ולראות את האלוקות שמתגלה דרך הטבע.

לכן אנו צריכים להודות לה' ללא הפסקה, על התקופה הנפלאה שאנו זוכים לחיות בה, שבה ניתן לראות את הניסים המתגלים דרך טבע חיינו בארץ ישראל.

בנוסף עלינו להבין שאנו חיים בשני תהליכים המעורבים זה בזה. יש חלק שאנו צריכים לעשות, ויש חלק שהקב"ה מוליד מתוך המעשים שלנו. אנו צריכים לעשות את חלקנו, בלי לשאול: מה זה מועיל, וכיצד זה יפעל? נחשוב על אברהם אבינו. הוא עשה "פנים אל פנים" - פתח אוהל, שם קצת כיבוד, ואנשים התחילו להגיע... כשהגיעו - אברהם דיבר איתם על אמונה בה', וביקש מהם לברך. מן הסתם היו כאלה שלא הסכימו, ויצאו מהאוהל, כמו שיש היום אנשים שלא רוצים לפתוח את הדלת לפעילי "פנים אל פנים". היה יכול אברהם לשאול את עצמו: מה זה עוזר? אני מצליח להשפיע אולי על כמה מאות אנשים, שהם "הנפש אשר עשו בחרן" - אבל יש עוד מליוני אנשים בעולם שלא הגעתי אליהם. האם הפעולה שלי משמעותית? האם אני יכול

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרשה וברשי"

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

1. מה "דיבר א-להים" למשה, ומה "אמר ה'" אליו?

2. איך מתבטא האדם קוצר רוח בגוף?

3. מה פירוש המילה "טרם"?

חזרים כעוזה הכא...

"כי אמנם כל המכות והעונשים הקודמים למכת בכורות לא באו כי אם להיותם לפרעה ולעמו לאותות, כלומר ראיות על אמתות מציאותו יתברך, ושמלכותו מושלת גם בארץ מתחת" (רבי יעקב צבי מקלנבורג, "הכתב והקבלה", שמות ז', ג', ד"ה "והרביתי את אותותי")

